

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 41 0 K 084852 23 Kž
Zenica, 19.04.2023. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Zenici, u vijeću sastavljenom od sudija Enes Maličbegović, kao predsjednika vijeća, te Amela Bajramović-Softić i Ismar Jukić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Amara Đukić, u krivičnom predmetu protiv optuženih Handžić Hajrudina zbog produženog krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. u vezi sa članom 55. KZ FBiH i optuženog Mataradžija Abdulaha zbog produženog krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. u vezi sa članom 55. KZ FBiH, povodom žalbi branitelja prvooptuženog Handžić Hajrudina, advokata Kadrija Kolić iz Ilidže i branitelja drugooptuženog Mataradžija Abdulaha, advokata Zahid Hadžić iz Visokog, izjavljene protiv presude Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 K 084852 21 K od 02.11.2022. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 19.04.2023. godine donio je sljedeću:

P R E S U D U

Odbijaju se žalbe branitelja optuženih Handžić Hajrudina i Mataradžija Abdulaha kao neosnovane, te **se potvrđuje** presuda Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 K 084852 21 K od 02.11.2022. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 K 084852 21 K od 02.11.2022. godine, optuženi Handžić Hajrudina oglašen je krivim zbog produženog krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. u vezi sa članom 55. KZ FBiH, te osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) mjeseci. Istom presudom optuženi Mataradžija Abdulah oglašen je krivim zbog produženog krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. u vezi sa članom 55. KZ FBiH, te osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci. Na osnovu člana 202. stav 1. u vezi sa članom 199. stav 2. tačka a) i g) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, optuženi su dužni platiti sudu na ime troškova krivičnog postupka za vještačenje iznos od po 1.119,99 KM, te u vidu paušala iznos od po 50,00 KM. Na osnovu odredbe člana 212. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine oštećeno Javno preduzeće „Visoko Ekoenergija“ d.o.o. Visoko, je sa imovinsko pravnim zahtjevom upućeno na parnični postupak.

Protiv prvostepene presude žalbu su podnijeli branitelji optuženih i to za prvooptuženog Kadrija Kolić, advokata sa Ilidže, a za drugooptuženog Zahid Hadžić, advokat iz Visokog iz svih

žalbenih razloga sa prijedlogom da se žalba uvaži pobijana presuda preinači i optuženi oslobode optužbe ili, pobijana presuda ukine i vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Sjednica vijeća drugostepenog suda održana je u smislu odredbe člana 319. ZKP FBiH, u prisustvu optuženog Handžić Hajrudin, te branitelja optuženih Kolić Kadrija advokat sa Ilidže, i Zahid Hadžić advokat iz Visokog. Branitelj optuženog Handžić Hajrudina na sjednici je proširio navode iz žalbe ističući da je radnja krivičnog djela pod tačkom 4. zastarjela u smislu člana 15 stav 1 tačka d) iz razloga što je krivično djelo iz optužnice kvalificirano kao krivično djelo u smislu člana 383 stav 1 za koje je propisna kazna do pet godina, te je ostao kod drugih, u žalbi iznesenih žalbenih razloga.

Branitelj optuženog Mataradžija Abdulaha, je na održanoj sjednici istakao činjenicu da se drugooptuženi mora potpuno odvojeno posmatrati kod odluke o žalbi u odnosu na prvooptuženog, jer se radi o sasvim novom periodu i nikakve povezanosti nema sa prvooptuženim, a presuda je u svim razlozima to povezala i kao razloge navodila ponašanje i prvo i drugooptuženog što nema zaista nikakve povezanosti, jer je drugooptuženi donio navedena rješenja samo nakon što je došlo do promjene akata pravilnika o sistematizaciji i pravilnika o plaćama i što je obavezan donijeti nove ugovore odnosno otkazati stare i zaključiti nove u skladu sa novim pravilnicima koji su doneseni u martu 2013. godine, te da optuženi nije imao nikakva ovlaštenja za zapošljavanje, zbog čega ista nije mogao ista ni zloupotrijebiti.

Ovaj sud je razmotrio žalbe branitelja optuženih, izjavljene protiv prvostepene presude, pa je nakon izvršenog uvida u cjelokupan krivični spis, odlučeno kao u izreci, a iz sljedećih razloga:

U žalbama se ističe da je prvostepena presuda nerazumljiva, da ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama. Branitelj optuženog Handžić Hajrudina u žalbi navodi da se presuda zasniva na nezakonito izmijenjenoj optužnici s obzirom da je u istu unesen subjektivni elemenat krivičnog djela, zatim na nezakonitim materijalnim dokazima koji nisu bili predloženi u samoj optužnici i to personalnim dosijeima H. A., H.E., S.S. M.A.i L. S. od Javnog Preduzeća "Visoko Ekoenergija" koji su pribavljeni nakon potvrđivanja optužnice i bez naredbe suda te suprotno odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH. Shodno prednjem branitelj optuženog Handžić Hajrudina, u žalbi ističe da je i nalaz i mišljenje vještaka Aganspahić Džemala, nezakonit jer se bazira na naprijed navedenim dokazima, da nedostaju bitni elementi krivičnog djela i to namjera da se počini krivično djelo, te šteta, s obzirom da je društvo ostvarilo dobit. Nadalje u žalbi se ističe da je privredno društvo "Visokogas" d.o.o. Visoko, bilo organizirano kao privredno društvo bez javnog statusa i u tom periodu nije postojala obaveza javnog raspisivanja oglasa za prijem zaposlenika, a odsustvo te obaveze i pravo direktora da na svako od radnih mjesta zaposli radnika prema svom slobodnom uvjerenju, te da postoje okolnosti koje isključuju krivičnu odgovornost s obzirom da je u konkretnom slučaju izostala posljedica (šteta) uslijed predmetnog krivičnog djela. H. A. obavljao poslove i radne zadatke dva radna mjesta počev od 09.12.2005.godine, s kojim je zaključen Ugovor o radu 09.12.2005.godine, gdje prema Pravilniku o radu iz 1998.godine, isti obavljao poslove i radne zadatke dva radna mjesta koji po opisu poslova i prirodi spadaju u složene i visoko složene poslove, te mu u tom smislu pripada pravo na koeficijent od 3,9 prema Pravilniku o radu iz 1998.godine, a to je koeficijent iz VI grupe. Kako je određeno članom 8. Pravilnika iz 1998.godine i koeficijent za tu vrstu poslova i te složenosti iz VI grupe je određen u rasponu od 3,5 do 4,9 i nigdje nije bilo propisano koja stručna sprema je neophodna za obavljanje tih poslova kako Pravilnikom o radu, tako ni Ugovorom o radu koji je imao zaključen. U žalbi se dalje ističe da je H.A. zasnovao radni odnos 09.12.2005.godine, na poslovima i radnim zadacima Informatičar tehničar za mjernu regulacionu tehniku, da je H. E. je po Pravilniku o radu iz 1998.godine, obavljao poslove i zadatke dva radna mjesta koji po opisu poslova i prirodi spadaju u složene i visoko složene poslove, slijedom čega mu kako se to u žalbi navodi pripada pravo na viši

koeficijent od određenog, a to je koeficijent iz VI grupe kako je određeno članom 8. Pravilnika iz 1998.godine, da Pravilnikom nisu bili definisani opći i posebni uslovi za obavljanje poslova i radnih zadataka koje je obavljao H. E. slijedom Ugovora o radu od 01.05.2011.godine. U žalbi se ističe da sud nije pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje jer nije pravilno ocijenio dokaze uslijed čega je pogrešno utvrđeno da je optuženi Handžić Hajrudin kršio blanketne propise, kao i da sud uopće nije cijenio materijalne dokaze odbrane koji se odnose na bilanse stanja, te Zaključak NO o usvajanju izvještaja. Glede krivičnopravne sankcije žalitelj ističe da sud nije cijenio kao olakšavajuću okolnost pozitivno poslovanje javnog preduzeća, odnosno korist koju je privredno društvo imalo od rada H.A. i H.E. obavljajući poslove i radne zadatke četiri radna mjesta propisanih pravilnikom.

Branitelj optuženog Mataradžija Abdulaha u žalbi osporava utvrđenja prvostepenog suda navodeći da nisu dokazani van svake razumne sumnje činjenični navodi optužnice, nije dokazano da u radnjama optuženog postoje elementi krivičnog djela zloropotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 1. KZ FBiH, nije dokazana zloropotreba položaja i ovlašćenja koja je imao, te nema dokaza za umišljaj optuženog, niti koristi za radnika, niti je nastala štetna posljedica za preduzeće. Ističe se da presuda ne sadrži zahtjeve iz odredbe člana 305. tačka 7) Zakona o krivičnom postupku, u smislu ocjene dokaza te izvedenih zaključaka, da nije data ocjena materijalnih dokaza, kao ni analiza dokaza odbrane. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, prema navodima žalitelja počinjena je, jer u pobijanoj presudi nisu navedeni razlozi na temelju kojih činjenica je prvostepeni sud utvrdio da je optuženom povjeren i krug poslova koji se odnose na prijem i zaključenje ugovora sa H.A., jer za to nije bio ovlašten. Istaknut je i prigovor nezakonitosti dokaza nalaza i mišljenja i dopune nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke Aganspahić Džemala obrazlažući da vještak nije pobrojao koju dokumentaciju je koristio za izradu nalaza kako bi se izvršila njihova provjerljivost. Ističe se da internim aktima Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama plaća od 10.03.2017.g. nije određen raspon koeficijenta za svaku grupu poslova već je određen samo najniži početni, a ne i najviši krajnji koeficijent, te da vještak ne može samoinicijativno sam određivati koji bi koeficijent pripadao radniku, te da je H.A. obavljao poslove i drugih radnih mjesta. Optuženi H. A. je u vrijeme zaključenja ugovora o radu 20.03.2017.g. imao položene sve ispite, imao odbranjen završni rad nakon treće godine školovanja, imao stečenih 210 ECTS bodova i bio dugogodišnji radnik na istim poslovima zbog čega žalitelj smatra da je imao uslove propisane za radno mjesto za koje je zaključen ugovor. Branitelj optuženog Mataradžija Abdulaha osporava odluku suda i u dijelu izrečene vrste i visine krivičnopravne sankcije, ističući da je sud optuženom Mataradžija Abdulahu izrekao kaznu zatvora od 6 mjeseci, dok je prvooptuženom izrekao kaznu zatvora od 9 mjeseci za tri puta veći činjenični opis djela, što ukazuje na nesrazmjer u kažnjavanju. Žalbom se pobija i odluka suda u dijelu troškova postupka, koji su neobrazloženi jer se optuženom stavlja na teret isti iznos troškova, a vještačenje u suštini je vršeno u odnosu na prvooptuženog, a samo u jednom manjem dijelu za drugooptuženog.

Žalbe nisu osnovane.

Suprotno od naprijed navedenih žalbenih prigovora nalazimo da je prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje, na isto pravilno primjenio materijalno pravo, te da prilikom donošenja pobijane presude nije načinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka.

Branitelj optuženog Handžić Hajrudina u žalbi ističe da se presuda zasniva na nezakonito izmijenjenoj optužnici s obzirom da je u istu unesen subjektivni element krivičnog djela.

Naime, imajuću u vidu odredbu člana 290. ZKP F BiH, kojom je propisano da ako tužitelj ocijeni da izvedeni dokazi ukazuju da se izmijenilo činjenično stanje izneseno u optužnici on može do okončanja dokaznog postupka izmijeniti optužnicu, zbog čega unošenje subjektivnog elementa u optužnicu za vrijeme trajanja dokaznog postupka ne predstavlja nezakonitu izmjenu optužbe.

Prvostepenu presudu branitelji optuženih, također pobijaju ističući da je počinjena bitna povreda odredaba Zakona o krivičnom postupku iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH u smislu nezakonitosti dokaza Nalaza i mišljenja i dopune nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke Aganspahić Džemala obrazlažući da vještak nije pobrojao koju dokumentaciju je koristio za izradu nalaza kako bi se izvršila provjerljivost iste, kao i da je prilikom izrade nalaza korištena nezakonito pribavljena dokumentacija personalni dosijei drugih zaposlenika predmetnog društva, te da su navedeni dokazi pribavljeni uz kršenje odredbi Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH.

Uvidom u nalaza i mišljenje vještaka ekonomske struke Džemala Aganspahića od 11.08.2020. godine, zaključuje se da je isti rađen na osnovu naredbe za vještačenje Kantonalnog tužiteljstva ZDK broj: T04 0 KTPO 0030544 19 od 10.03.2020. godine, te da je vještak navedeni nalaz sačinio na temelju uvida u dokumentaciju koja se nalazi u spisu, te dokumentaciju dostavljenu uz naredbu i to: dokumentacija dostavljena u krivičnu prijavu od 23.05.2017. godine, dokumentacija dostavljena uz JP „Visoko Ekoenergija“ od 05.10.2017. godine, dokumentaciju dostavljenu uz akt JP „Ekoenergija“ od 01.11.2017. godine, dokumentaciju dostavljenu uz akt JP „Visoko Ekoenergija“ 28.01.2020. godine, dokumentaciju dostavljenu uz akt FZ MIO/PIO, KAS Zenica od 24.01.2020 godine, akt JU Službe za zapošljavanje ZDK od 28.01.2020. godine, dokumentaciju dostavljenu uz akt PU FBiH Porezna ispostava Visoko od 11.02.2020. godine.

Nadalje, iz dopune vještačenja navedenog vještaka od 09.05.2022. godine, proističe da je ista rađena na osnovu naredbe Općinskog suda u Visokom. Iz naredbe Općinskog suda u Visokom broj: 41 0 K 084852 21 K od 04.04.2022. godine, proističe da je istom od strane Općinskog suda u Visokom određeno vještačenje po stalnom sudskom vještaku ekonomske struke Aganspahić Džemalu, te da će za potrebe vještačenja vještak izvršiti uvid u cjelokupan sudski spis, te se istom naredbom naređuje JP „Visoko Energija“ d.o.o. Visoko da u cilju izrade dopune vještačenja vještaku dostavi Odluke o rasporedu dežure za H. A. i K. T. kao i sve platne liste za određeni period, te podatke da li je drugim zaposlenicima u navedenom periodu vršena isplata stimulacije, odnosno da vještaku dostavi dokumentaciju koja potvrđuje navedeno. Iz dopisa JP „Visoko Ekoenergija“ d.o.o Visoko broj: 393-I/20 od 10.06.2020. godine, proističe da se u prilogu dopisa od strane navedenog društva, a po zahtjevu Kantonalnog tužiteljstva broj: T04 0 KTPO 0030544 19 od 29.05.2020. godine dostavlja poslovna dokumentacija između ostalog primjerci Ugovora o radu za dva zaposlenika L. S. i K.T. kao i platne liste za navedene radnike za period decembar 2005. do decembar 2017. godine, GIP obrasce za radnike H. A., H.E., S. S..

Nasuprot tvrdnji branitelja, u konkretnom slučaju se ne radi o samostalnom prikupljanju dokaznog materijala od strane vještaka, što jasno proizilazi iz stanja spisa i gore navedenih akata i dokaza, prema kojima je vještak postupao u skladu sa odredbom člana 113. stav 3. ZKP FBiH, pa pobijanom presudom nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH. Navodi žalitelja da su dokazi koje je koristio pribavljeni uz kršenje odredbi Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH nisu od utjecaja na pravilnost i zakonitost pobijane odluke. Naime, shodno odredbi člana 113. stav 3. ZKP

FBiH, vještak može predložiti da se izvedu dokazi ili pribave predmeti i podaci koji su od važnosti za davanje njegovog nalaza i mišljenja. Kako iz stanja spisa proističe da je vještak prilikom izrade nalaza postupao po naredbama suda i tužiteljstva te isti izradio na osnovu dokumentacije dostavljene uz naredbu tužiteljstva za vještačenje te na osnovu dokumentacije koja je po naredbi suda i tužiteljstva dostavljena od strane predmetnog privrednog društva, a sve u cilju potpunog i pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, vijeće cijeni da navedeni žalbeni prigovor u smislu kršenja odredbi Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH nije od utjecaja na pravilnost i zakonitost odluke, te da dokazi na osnovu kojih je rađen nalaz kao i njegova dopuna nisu pribavljeni na nezakonit način.

Dalje se u žalbama ističe da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, jer nisu dati razlozi o odlučnim činjenicama glede postojanja bitnih obilježja djela, te s obzirom da u pobijanoj presudi nisu navedeni razlozi na temelju kojih činjenica je prvostepeni sud utvrdio da je optuženim povjeren i krug poslova koji se odnose na prijem i zaključenje ugovora sa H. A., jer za to nije bio ovlašten.

Također, branitelji ukazuju da nije dokazano postojanje ovlaštenja optuženih za zaključenje spornih ugovora, te da je privredno društvo "Visokogas" d.o.o. Visoko, bilo organizovano kao privredno društvo bez javnog statusa i u tom periodu nije postojala obaveza javnog raspisivanja oglasa za prijem zaposlenika, a odsustvo te obaveze i pravo direktora da na svako od radnih mjesta zaposli radnika prema svom slobodnom uvjerenju,

Istaknuti žalbeni prigovori, u pogledu postojanja bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, po ocjeni suda, također nisu osnovani. Suprotno žalbenim prigovorima nalazimo da je prvostepeni sud razloge o odlučnim činjenicama, te dokazima na osnovu kojih su iste utvrđene naveo u pobijenoj presudi na stranama 30 do 37, navedeno obrazloženje ovaj sud u cjelosti prihvata.

Naime, pravilno se u prvostepenoj presudi navodi da je za postojanje predmetnog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. KZ F BiH, neophodna kumulativna ispunjenost više obilježja i to: svojstvo odgovorne ili službene osobe, iskorištavanje svog službenog položaja ili ovlašćenja, pribavi drugom kakvu korist, drugome nanese kakvu štetu. Prema obrazloženju pobijane presude proizilazi da je sud na osnovu iskaza optuženih utvrdio da su u predmetnom periodu bili odgovorne osobe u predmetnom pravnom licu i to Handžić Hajrudin u svojstvu prvo direktora „Visokogas“ d.o.o. Visoko a zatim i direktora Javnog preduzeća „Visoko Ekoenergija“ d.o.o. Visoko pravnog sljednika „Visokogas“ d.o.o. Visoko od njegovog osnivanja do odlaska u penziju u toku 2016. godine, a Mataradžija Abdulah odgovorna osoba u predmetnom pravnom licu u svojstvu vršioca dužnosti-v.d. direktora Javnog preduzeća „Visoko Ekoenergija“ d.o.o. Visoko, u period od 01.02.2017. godine do 04.01.2018. godine. Glede svojstva odgovorne osobe te glede obaveze postupanja u skladu sa pravilnicima i drugim internim aktima društva, irelevantno je da li se radi o privatnom ili javnom kapitalu toga društva. U konkretnom slučaju osnovna djelatnost Javnog preduzeća „Visoko Ekoenergija“ d.o.o. Visoko kao i društva koje je egzistiralo pod nazivom „Visokogas“ d.o.o. Visoko, Visokogas d.o.o Visoko jeste „Snadbijevanje prirodnim gasom“, odnosno osnovna djelatnost predmetnog društva je u kontinuitetu bila djelatnost od javnog interesa iz oblasti komunalne djelatnosti i energetike. Zakon o komunalnoj djelatnosti ZDK propisuje da je komunalna djelatnost, koja obuhvata snadbijevanje korisnika gasom sistemom niskotlačne mreže gasovoda do mjernog mjesta korisnika uključujući i mjerni instrument, djelatnost od posebnog društvenog interesa.

Također nisu osnovani navodi žalitelja da nije dokazano ovlaštenje optuženih za zaključenje predmetnih ugovora kod činjenice da su oba optužena u spornom periodu u sudski registar bila upisana kao lica ovlaštena za zastupanje bez ograničenja ovlaštenja, a što proističe iz Historijskog izvoda Općinskog suda u Zenici broj 043-0-RegZ-20-002098 od 17.09.2020.godine. Shodno odredbi člana 24. stav 1. Zakona o privrednim društvima lice ovlašteno za zastupanje upisano u registar društva ovlašteno je poduzimati sve radnje i obavljati sve poslove u ime i za račun društva u okviru ovlaštenja upisanih u sudski registar. Odredbom člana 11. tačka f) Zakona o javnim preduzećima u FBiH ("Sl. novine FBiH", br. 8/2005, 81/2008, 22/2009 i 109/2012) određeno je da pored nadležnosti utvrđenih u Zakonu o privrednim društvima uprava je nadležna i zapošljavanje i otpuštanje zaposlenika u skladu sa postupcima utvrđenim u poslovniku ili poslovnica te važećim zakonima. Navodi branitelja optuženog Mataradžija Abdulaha, da je isti samo preuzeo aktivnosti po ranije zaključenim ugovorima, nisu od utjecaja iz razloga što je isti kao odgovorno lice bio dužan da prilikom zaključivanja novih ugovora vodi računa da li su isti u skladu sa važećim internim aktima društva, jer je i sama svrha zaključenja novih ugovora bilo usklađivanje sa internim aktima.

Nadalje iz obrazloženja prvostepene presude proističe da je sud osnovnom Nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke Aganspahić Džemala (i dopunama navedenog nalaza) utvrdio da su i H. A. i H. E. na temelju zaključenih ugovora sa predmetnim društvom koje su prilikom zaključenja kao lica ovlaštena za zastupanje potpisali optuženi, primali veću plaću od plaće koja je bila propisana za predmeta radna mjesta koja su isti obavljali tj. da im je isplaćivana plaća po većim koeficijentima nego što je to moglo biti rađeno prema odredbama relevantnih pravilnika koji su navedeni u dispozitivu pobijane presude. Slijedom prednjeg pravilno zaključuje prvostepeni sud da su optuženi zlopotrijebivši svoja ovlaštenja imenovanim pribavili imovinsku korist, koja se ogleda u razlici primljene plaće po osnovu većeg koeficijenta za radno mjesto sa visokom stručnom spremom i plaće po koeficijentu koji bi H.A. i H. E. pripao s obzirom u vrijeme zaključenja ugovor nisu imali visoku stručnu spremu, odnosno određivanjem većeg koeficijenta od pripadajućeg, zbog čega nije osnovan žalbeni prigovor da pobijana presuda ne sadrži razloge koji se tiču postojanja bitnih obilježja djela.

Slijedom prednjeg te iz obrazloženja pobijane presude, proizilazi da je prvostepeni sud cijenio sadržaj svih izvedenih dokaza u smislu odredbe člana 296. stav 2. ZKP FBiH, te je svim dokazima poklonio dužnu pažnju, te određeno i cjelovito naveo razloge zbog čega je određene dokaze prihvatio i u kom dijelu. Razlozi o odlučnim činjenicama, koje su po nalaženju ovog suda pravilno utvrđene u konkretnoj krivičnoj stvari, prvostepeni sud je na detaljan način istakao u obrazloženju presude, dajući ocjenu svih izvedenih dokaza, te ti razlozi nisu u međusobnoj suprotnosti, niti sadrže bilo kakve kontradiktornosti koje bi dovele u pitanje razumljivost, određenost i pravilnost zaključaka prvostepenog suda.

U žalbi branitelj optuženog Handžić Hajrudina ističe se da sud nije pravilno ocijenio dokaze uslijed čega je pogrešno utvrđeno da je optuženi Handžić Hajrudin kršio blanketne propise, kao i da sud uopće nije cijenio materijalne dokaze odbrane koji se odnose na bilanse stanja, te Zaključak NO o usvajanju izvještaja. Također u navedenoj žalbi ističe se da nedostaju bitni elementi krivičnog djela i to namjera da se počini krivično djela, te šteta, s obzirom da je društvo ostvarilo dobit, te da postoje okolnosti koje isključuju krivičnu odgovornost s obzirom da je u konkretnom slučaju izostala posljedica (šteta) uslijed predmetnog krivičnog djela.

Prvostepeni sud je u pobijanoj presudi detaljno obrazložio na osnovu kojih dokaza je optuženi oglašen krivim, te koji dokazi odbrane nisu prihvaćeni, pa kako je to obrazloženje jasno, logično i uvjerljivo, ovaj sud ga u cjelosti i prihvata.

Dakle, prvostepeni sud je pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje, a prilikom donošenja presude, nije povrijedio krivični zakon, niti je načinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka. To što prvostepeni sud nije prihvatio određene dokaze odbrane, ne utiče na zakonitost presude, niti se time povređuje pravo na odbranu optuženog, jer je prvostepeni sud o tome dao detaljno i logično obrazloženje, te je cijenio dokaze koji su bitni za donošenje pravilne i zakonite odluke.

Žalbeni navodi da su H.A. i H. E. obavljali poslove različitih radnih mjesta ne utiče na činjenicu da im je spornim ugovorima dodijeljen neodgovarajući koeficijent, jer su eventualno dodaci na plaću (povećanje plaće u određenom procentu) zbog obavljanja poslova različitih poslova, trebali biti realizirani uz primjenu koeficijenta koji pripada odgovarajućoj stručnoj spremi za određeno radno mjesto. Članom 8. Pravilnika o plaćama i drugim primanjima iz 1998. godine određen je raspon koeficijenata za obračun plaće i to prema složenosti poslova, pa su tako u okviru šeste grupe opisani složeni i visoko složeni poslovi koji odgovaraju visokoj stručnoj spremi i raspon je od 3,50 do 4,09. Slijedom prednjeg jasno je da H.A. i H. E. , nisu mogli pripasti koeficijenti 3,80 i 3,90, kada je za srednju stručnu spremu predviđen koeficijent plaće za nižu grupu vrste i složenosti poslova u rasponu od 3 do 3,49. H. A. i H. E. su primali plaću za radno mjesto za koje ne ispunjavaju uvjete, odnosno primali su veću plaću od one koja bi ime pripala da su bili zaposleni u skladu sa pripadajućom stručnom spremom i u navedenom se ogleđa pribavljena imovinska korist kao bitno obilježje predmetnog krivičnog djela. Bitno je istaknuti da je činjenica ostvarene dobiti predmetnog društva potpuno irelevantna, jer iskazana dobit društva nije pokazatelj koji je potrebno uzeti u obzir prilikom utvrđivanja pribavljene koristi H. A. i H. E..

Suprotno žalbenim navodima branitelja optuženih da provedenim dokazima nije dokazana namjera optuženih, nalazimo da dokazna građa, koja je prihvaćena od strane prvostepenog suda, ukazuje na to da su optuženi bili svjesni svojih postupaka i da su htjeli njihovo izvršenje. Prije svega prvostepeni sud na temelju dokaza optužbe utvrdio da su optuženi postupali protivno internim aktima navedenim u izreci pobijane presude, čije odredbe su morale bile poznate optuženim, a koje odredbe se odnose na uvjete koje zaposlenik mora da ispunjava glede stručne spreme određenog radnog mjesta te pripadajućeg koeficijenta, te da optuženi, bez obzira na te činjenice, postupaju protivno odredbama internih akata, zaključili sporne ugovore sa H.A. i H. E. iako su znali da ne ispunjavaju uvjete radnog mjesta na koje se zapošljavaju, odnosno za koje zaključuju ugovore, te da im se time dodjeljuju ne pripadajući koeficijenti.

Vijeće nalazi potrebnim osvrnuti se i na istaknuti prigovor zastare krivičnog gonjenja, iako je isti istaknut kao dopuna žalbe na javnoj sjednici vijeća od strane branitelja optuženog Handžić Hajrudina. Naime, optuženi Handžić Hajrudin se tereti da je u vremenskom periodu počev od mjeseca decembra 2005.godine pa do kraja mjeseca oktobra 2016.godine počinio produženo krivično djelo zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. u vezi sa članom 55. KZ FBiH. Važno je prije svega istaknuti, da se kod produženog krivičnog djela radi o jednom krivičnom djelu sačinjenom o više radnji. Kada je u pitanju zastarjelost krivičnog gonjenja za produženo krivično djelo, imajući u vidu da je produženo krivično djelo jedno djelo, sasvim je jasno da vrijeme zastarjelosti počinje da teče od momenta dovršenja posljednje radnje, jer je produženo krivično djelo kao jedinstvena krivičnopravna cjelina dovršeno tek tada. U

konkretnom slučaju prva radnja optuženog Handžić Hajrudina opisana u tački 4. pobijane presude koja ulazi u konstrukciju produženog krivičnog djela poduzeta je 2005. godine, a sljedeća radnja opisna pod tačkom 1. pobijane presude poduzeta je 2011. godine. Odredbom člana 15. stav 1. tačka d) KZ FBiH propisano je da se krivično gonjenje ne može poduzeti kada od učinjenja krivičnog djela protekne 10 godina za krivično djelo s propisanom kaznom zatvora preko tri godine. Kada se pri tome ima u vidu odredba člana 16 stav 4. KZ FBiH, koja određuje da se zastarijevanje prekida i kad učinitelj, u vrijeme dok teče rok zastarjelosti, učini isto tako teško ili teže krivično djelo, vijeće nalazi da prigovor zastarjelosti nije osnovan.

Slijedom prednjeg, neslaganje podnositelja žalbe sa sadržinom izvedenih dokaza, analizom i ocjenom istih, te zaključcima izvedenim od strane prvostepenog suda, na bazi utvrđenih relevantnih činjenica, samo po sebi se ne može smatrati za formalne nedostatke pobijane presude u smislu apsolutno bitnih povreda odredaba krivičnog postupka i za pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, na način kako je to u žalbi branitelja optuženih navedeno.

Prvostepeni sud je u pobijanoj presudi detaljno obrazložio na osnovu kojih dokaza su optuženi oglašeni krivim, te koji dokazi odbrane nisu prihvaćeni, i iz kojih razloga, pa kako je to obrazloženo jasno, logično i uvjerljivo, ovaj sud ga u cjelosti i prihvata.

Branitelj optuženog Handžić Hajrudina osporava odluku suda i u dijelu izrečene krivičnopravne sankcije ističe da sud nije cijenio kao olakšavajuću okolnost pozitivno poslovanje javnog preduzeća, korist koju je privredno društvo imalo od rada H.A. i H. E. obavljajući poslove i radne zadatke četiri radna mjesta propisanih pravilnikom.

Branitelj optuženog Mataradžija Abdulaha također osporava odluku suda i u dijelu izrečene vrste i visine krivičnopravne sankcije, ističući da je sud optuženom Mataradžija Abdulahu izrekao kaznu zatvora od 6 mjeseci, dok je prvooptuženom izrekao kaznu zatvora od 9 mjeseci za tri puta veći činjenični opis djela, što ukazuje na nesrazmjer u kažnjavanju.

Primjenjujući opća pravila za odmjeravanje kazne propisana odredbom člana 49. KZ FBiH, a kojom prilikom sud cijeni stepen krivnje, pobude iz kojih je djelo učinjeno, jačinu ugrožavanja ili povrede zaštićenog dobra, okolnosti pod kojima je djelo učinjeno, raniji život učinitelja, osobne prilike i ponašanje optuženog nakon učinjenog krivičnog djela, te druge okolnosti koje se odnose na osobu učinitelja, ovaj sud cijeni da je prvostepeni sud optuženim izrekao adekvatne krivičnopravne sankcije. Naime, okolnosti koje branitelji optuženog navode u žalbi, nisu takve činjenične i pravne prirode, da bi utjecale na adekvatnost krivičnopravne sankcije izrečene u prvostepenoj presudi.

Nadalje, za predmetno krivično djelo je propisana kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina te su izrečene kazne za oba optužena bliže zakonskom minimumu zapriječene kazne. Iz navedenog proističe da je prvostepeni sud u odgovarajućoj mjeri cijenio utvrđene olakšavajuće okolnosti, odnosno raniju neosuđivanost optuženih.

Suprotno žalbenom prigovoru branitelja optuženog Mataradžija Abdulaha koji ukazuje na nesrazmjer u kažnjavanju između optuženih, nalazimo da su izrečene krivičnopravne sankcije odgovarajuće te da nema nesrazmjere, s obzirom da se optuženim u oba slučaja stavlja na teret produženo krivično djelo te da je optuženom Mataradžija Abdulahu, s obzirom na manji broj radnji izrečena blaža kazna.

Nadalje, olakšavajuće okolnost koje ističe branitelji optuženog Handžić Hajrudina nisu od takvog značaja da bi utjecale na adekvatnost izrečene krivičnopravne sankcije.

U konačnici vijeće nalazi, da se u konkretnom slučaju blažom kaznom od izrečene ne bi mogla ostvariti svrha kažnjavanja, u smislu prije svega specijalne prevencije, da spriječi optužene da počine nova krivična djela, kao da se istom utječe na druge da ne čine krivična djela.

Žalбом branitelja optuženog Mataradžija Abdulaha se pobija i odluka suda u dijelu troškova postupka, navodeći da su isti neobrazloženi jer se optuženom stavlja na teret isti iznos troškova, a vještačenje u suštini je vršeno u odnosu na prvooptuženog, a samo u jednom manjem dijelu za drugooptuženog.

Osnovano se u žalbi ističe da prvostepeni sud nije dao obrazloženje za odluku o troškovima, međutim imajuću u vidu odredbu člana 202. stav 3. ZKP FBiH kojom je određeno da u presudi kojom je više optuženih oglašeno krivim, sud će odrediti koliki će dio troškova snositi svaki od njih, a ako to nije moguće osudit će sve optužene da solidarno snose troškove. Plaćanje paušalnog iznosa odredit će se za svakog optuženog posebno. Naime, vještačenje je vršeno u odnosu na oba optužena, a ni sam žalitelj u žalbi ne navodi koliki je to dio kojeg bi bio dužan snositi optuženi Mataradžija Abdulah, pa se osnovano dovodi u pitanje mogućnosti pravilnog određivanja iznosi kojeg bi optuženi pojedinačno trebali da plate, zbog čega je pravilna odluka prvostepenog suda da optuženi navedene troškove snose solidarno u smislu citirane odredbe člana 202. stav 3. ZKP FBiH.

Kako ne stoje razlozi zbog kojih se žalbama pobija prvostepena presuda, to je valjalo žalbe branitelja optuženih odbiti kao neosnovane i pobijanu presudu temeljem odredbe člana 328. Zakona o krivičnom postupku FBiH, potvrditi.

Zapisničar

Amara Đukić

Predsjednik vijeća

Enes Maličbegović, s.r.